

บทความวิจัยฉบับสมบูรณ์
การนำเสนอผลงานวิจัยแบบบรรยาย
และการจัดนิทรรศการทางวิชาการ

ราชภัฏวิชาการเพื่อท้องถิ่น ครั้งที่ ๖
ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

“ราชภัฏเชียงใหม่
เปิดใจ ๘๕ พรรษา มหาราชัน”

บทความวิจัยฉบับสมบูรณ์การนำเสนอผลงานวิจัยแบบบรรยายและการจัดนิทรรศการทางวิชาการ
ราชภัฏวิชาการเพื่อท้องถิ่น ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
“ราชภัฏเชียงใหม่ เทิดไท้ ๘๕ พรรษา มหาราชัน”

ISBN 978-616-7669-15-1

จัดทำโดย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อาคารราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 14 เลขที่ 202 ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300
โทรศัพท์/โทรสาร 053-885950

ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณวดี ม้าลำพอง ผู้ทรงคุณวุฒิประจำสถาบันวิจัยและพัฒนา
รองศาสตราจารย์ ดร.อวรณ์ โอภาสพัฒนกิจ ผู้ทรงคุณวุฒิประจำสถาบันวิจัยและพัฒนา
รองศาสตราจารย์ นพ.สิทธิพร บุญยนิคย์ ผู้ทรงคุณวุฒิประจำสถาบันวิจัยและพัฒนา

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิอ่านบทความราชภัฏวิชาการเพื่อท้องถิ่น ครั้งที่ ๖ “ราชภัฏเชียงใหม่ เทิดไท้ ๘๕ พรรษา มหาราชัน”

1. ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ	8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชญ์สินี ชมพุดำ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วิบูลย์ รัตนพานนท์	9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริจันทร์ เชื้อสุวรรณ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณวดี ม้าลำพอง	10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กมลทิพย์ คำใจ
4. รองศาสตราจารย์ ดร.วีระศักดิ์ ชมพุดำ	11. อาจารย์ ดร.ศิริมาศ โกศลย์พิพัฒน์
5. รองศาสตราจารย์พิทยาภรณ์ มานะจตุ	12. อาจารย์ ดร.ทัตพร คุณประดิษฐ์
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชฎิกัดค์ เขมวิมุตติวงศ์	13. อาจารย์ ดร.กาญจนา สุระ
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเลิศ กลิ่นรัตน์	14. อาจารย์ ดร.กัญญพัสวีย์ กล่อมจรเจริญ

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มนตรี ศิริจันทร์ชื่น ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

ผู้ช่วยบรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลลักษณ์ กิติบุตร รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
อาจารย์ ดร.จิตติมา กตัญญู รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

หัวหน้ากองบรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นครินทร์ พริบไหว รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

กองบรรณาธิการ นางสาวศิริพร ริพล หัวหน้าสำนักงานสถาบันวิจัยและพัฒนา
นางสาวกรรณิกา ชาขง นักวิชาการเงินและบัญชี
นางพิมพ์พรรณ สุธัญญา นักวิชาการพัสดุ
นางสาวณัฐธยาน์ บันเทา นักวิจัย
นางสาวกรทอง สีสวรรณ์ นักวิจัย
นางสาวหทัยพร วังพลกษ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวจินตภา อัจฉริยากร นักวิชาการศึกษา
นางสาวกตจิรา กาบใจ นักวิชาการศึกษา
นายปรัชญา ไชยวงศ์ นักวิชาการคอมพิวเตอร์
นายชिरาวุธ สุวรรณคำ เจ้าหน้าที่ธุรการ

ปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนกวดวิชา รัชดาวิทยา จังหวัด
เพชรบุรี

The factors which affect the secondary students to study in Ratchada Vittaya School, Phetchaburi
province.

นภานนท์ หอมสุต¹, ณัฐวิฐ วิสิษฐดำรงกุล², นวทัศน์ จงเพิ่มวัฒนะผล³

Noppanon Homsud , Nuttawat Visitdumrongkul , Nawatat Jongphamwattanaphon

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนในโรงเรียนกวดวิชาและเพื่อศึกษาพฤติกรรมการเลือกเรียนในโรงเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชารัชดาวิทยา จังหวัดเพชรบุรี โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล โดยกำหนดขนาดตัวอย่างตามแนวทางของ Yamane ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 134 คน สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการศึกษพบว่าด้านผลิตภัณฑ์มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนในโรงเรียนกวดวิชามากที่สุด รองลงมาคือด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการขาย ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการให้บริการ และ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยเรื่องนี้

การศึกษาถึงพฤติกรรมการเลือกเรียนในโรงเรียนกวดวิชา ทำที่โรงเรียนกวดวิชารัชดาวิทยา จังหวัดเพชรบุรี หากมีการศึกษาประเด็นต่างๆ ก็จะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมที่แท้จริงของนักเรียนมากขึ้น เพื่อให้การศึกษาในเรื่องนี้มีขอบเขตที่กว้างขึ้น ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในนักเรียนที่เรียนกวดวิชาให้มากขึ้น และจะศึกษาในโรงเรียนกวดวิชาที่อื่น เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับกลุ่มนักเรียนที่เรียนกวดวิชา จังหวัดเพชรบุรี เพราะเรื่องของการเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัยกันเพิ่มขึ้นซึ่ง สะท้อนให้เห็นว่ามีการแข่งขันสูงในการเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย เนื่องจากทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อมหาวิทยาลัยว่าทุกมหาวิทยาลัยไม่ได้มีมาตรฐาน และคุณภาพที่เท่าเทียมกัน จึงแข่งขันกันสอบเข้าเพียงไม่กี่แห่ง ซึ่งจะส่งผลให้การกวดวิชาเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้ง เจ้าของโรงเรียนกวดวิชา ผู้เรียนกวดวิชา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนกวดวิชา พร้อมทั้งตรวจสอบดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อไม่ให้เป็นการหลอกลวง และเอาเปรียบผู้บริโภค และปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ได้มาตรฐาน จึงใจให้นักเรียนตั้งใจเรียนในห้องเรียน ไม่น่าเบื่อ เน้นให้นักเรียนได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

คำสำคัญ : โรงเรียนกวดวิชา , ส่วนประสมทางการตลาดบริการ

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (การตลาด) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

³ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (การตลาด) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทนำ

การศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้และเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่สังคมกว้างของเยาวชนการได้ศึกษาในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงและมาตรฐาน ย่อมเพิ่มโอกาสและความได้เปรียบต่อการทำงานและดำเนินชีวิตในอนาคต ดังนั้นในแต่ละปีจึงมีนักเรียนสมัครสอบ เพื่อเข้ามหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมาก แต่ส่วนใหญ่จะพบกับความผิดหวัง จากการที่มีจำนวนรับได้น้อยกว่าจำนวนผู้เข้าสอบ หลายเท่า

การกวาดวิชาเริ่มต้นตั้งแต่สมัยพระนารายณ์ โดยชาวจีนที่มีฐานะดีจ้างครูจีนมาสอนภาษาจีนให้แก่บุคคลที่จะศึกษาในประเทศจีนหลังจากนั้นก็ปรากฏหลักฐานชัดเจนในปี พ.ศ.2497 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ แต่ยังไม่มีการกำหนดโรงเรียนกวาดวิชาไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าว จนถึงปี พ.ศ.2497 มีการปรับปรุงใช้ พ.ร.บ.โรงเรียนราษฎร์ พ.ศ.2497 (ประยูร ศรีประสาธน์, 2530 และอภิชัย พันธเสน, 2530)

ปัญหาในการดำเนินงานการศึกษาที่สำคัญประการหนึ่งของสังคมปัจจุบันคือค่านิยมของนักเรียนและผู้ปกครองที่ให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ประสงค์จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ต่างพยายามขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือ ไปจากที่ได้เรียนมาจากโรงเรียนทางเลือกหนึ่งที่นักเรียนหันมาให้ความสนใจ คือการเรียนกวาดวิชา ปัญหาการเรียนกวาดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อสอบเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ถือเป็นปัญหาหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อภาพรวมของระบบการจัดการศึกษาในปัจจุบัน โดยเฉพาะ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ต้องการสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อต่างหันมาให้ความสนใจกับการเรียน กวดวิชามากขึ้นและให้ความสำคัญกับการเรียนในระบบน้อยลง ข้อมูลการศึกษาที่ผ่านมาเป็นสิ่งที่ยืนยันได้ว่าการเรียนกวาดวิชาจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้เรียนเท่านั้น แต่ในสภาพการณ์ที่มีการแข่งขันในการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาต่ออย่างดำเนินไปอย่างรุนแรงนั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่จึงไม่อาจปฏิเสธการที่ต้องสนับสนุนบุตรหลานให้เรียนกวาดวิชา (เจริญพร แก้วละเอียด และคณะ, 2544)

ทางโรงเรียนกวาดวิชาจึงได้มีการเปิดหลักสูตรเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัยเพิ่มมากขึ้น โรงเรียนกวาดวิชาได้กลายมาเป็นอีกทางเลือกให้กับผู้ปกครองที่เห็นว่า การที่ลูกหลานได้เรียนในโรงเรียนกวาดวิชา จะได้ทั้งทักษะในด้านวิชาการ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ ชีววิทยา เคมี เป็นต้น จึงได้มีการเปิดหลักสูตรโรงเรียนกวาดวิชาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ใช้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆเป็นผู้สอน นักเรียนสามารถสอบถามสิ่งที่ไม่เข้าใจกับผู้เชี่ยวชาญได้ทันที หลักสูตรนี้ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เพราะมีเทคนิคเสริมต่างๆที่ช่วยนักเรียนได้จดจำและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัย

โรงเรียนกวาดวิชา รัชดาวิทยา (RAC) เป็นศูนย์วิชาการเพื่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัย แห่งแรกที่มีการรับรองผล และดำเนินการมากกว่า 26 ปี โดยมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ เทคนิคการเตรียมความพร้อมของนักเรียน การรวบรวมหลักสูตรและข้อสอบต่างๆ อย่างครบถ้วน การวิเคราะห์แนวโน้ม ของข้อสอบและคะแนนแต่ละปี การเก็งข้อสอบ และเทคนิคการเลือกคณะ เป็นต้น ทำให้นักเรียนของ RAC สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้มากกว่า 90 % ทุกปี RAC ได้พัฒนาหลักสูตร G-Student ระบบการจัดการศึกษาแนวใหม่ เน้นการยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง (Child Center) จึงไม่ใช่เพียงการจัดห้องเรียนและให้ผู้สอนตามตาราง แล้วนักเรียนทุกคนเข้าเรียน ตามที่กำหนดเหมือนกัน เพราะแต่ละคนต้อง รับรู้ในสิ่งที่มากไปบ้างน้อยไปบ้าง เนื่องจากมีพื้นฐานความรู้ต่างกัน แต่ RAC มุ่งมั่นที่จะหาทางที่ดีที่สุด เหมาะสมที่สุดสำหรับนักเรียน แต่ละคน โดยแนวคิดการให้ความสำคัญกับผู้เรียน ดังนั้น นักเรียนแต่ละคนจะได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เพื่อก้าวเดินสู่ความสำเร็จ ทางการศึกษาในอนาคตอย่างมั่นใจ ทั้งนี้ ระบบการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ จะเริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นไปโดยยังรับประกันว่า “สอบไม่ติด ยินดีคืนเงิน”

จากการศึกษาทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียน กวดวิชา รัชดาภิเษก จังหวัดเพชรบุรี ทำให้โรงเรียนกวดวิชาได้ทราบถึงข้อได้เปรียบและเสียเปรียบ เพื่อที่จะได้นำ ผลการวิจัยที่ได้ไปพัฒนา ปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบการของโรงเรียนกวดวิชาต่อไป เพื่อ ประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน สังคม และประเทศชาติในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนในโรงเรียนกวดวิชา
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการเลือกเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีรายละเอียดและวิธีดำเนินการดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยสำรวจกลุ่ม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนกวดวิชา รัชดาภิเษก จังหวัดเพชรบุรี มีเนื้อหาเกี่ยวกับปัจจัย ส่วนประสมการตลาดบริการที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนกวดวิชา สำหรับพื้นที่ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลคือ โรงเรียนกวดวิชา รัชดาภิเษก จังหวัดเพชรบุรี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 200 คน เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของการวิจัยผู้วิจัยจึงกำหนดการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ กำหนดขนาดตัวอย่างตามแนวทางของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 134 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูล ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสม ทางการตลาด

4. ขั้นตอนการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

- 4.1 ทบทวนวรรณกรรมจากหนังสือ เอกสารและวารสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนประสม ทางการตลาดและผู้บริโภค

- 4.2 กำหนดโครงสร้างแบบสอบถามเพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นจึงออกแบบ แบบสอบถาม โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นได้ปรึกษากับผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆ

- 4.3 นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามที่โรงเรียนกวดวิชา รัชดาภิเษก จังหวัด เพชรบุรี จำนวน 134 ชุด ในวันที่ 10-11 พฤศจิกายน 2555 ดังนั้น การกระจายการสุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ประชากรที่ ตรงตามหัวข้อของงานวิจัยที่จะศึกษา ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ หรือแบบสะดวก

5. วิธีการรวบรวมข้อมูล จะใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติพรรณนา คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อใช้ในการอธิบายถึงลักษณะข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเลือก เรียนในโรงเรียนกวดวิชา และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

6. การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของประเด็นคำถาม เป็นข้อในแต่ละด้านในแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ การแปลความหมายตามแนวทางของวัน เดชพิชัย (2535) มีรายละเอียดและวิธีดำเนินการ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายความว่ามีความเห็นในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายความว่ามีความเห็นในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายความว่ามีความเห็นในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายความว่ามีความเห็นในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายความว่ามีความเห็นในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกเข้าศึกษาในโรงเรียนกวดวิชา รัชดาภิเษก จังหวัดเพชรบุรี เป็นการศึกษเชิงสำรวจ(Survey Research) แบบบังเอิญพบว่า

1. ข้อมูลด้านประชากร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 69.4) กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ร้อยละ 56) เรียนในโรงเรียนรัฐบาล (ร้อยละ 86.6) แผนการศึกษาวิทย์-คณิต (ร้อยละ 69.4) ผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ที่ 3.00 – 3.49 (ร้อยละ 33.6) ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ (ร้อยละ 38.1) ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 37.3) รายได้เฉลี่ยของครอบครัวอยู่ที่ 10,000–20,000 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 29.9)

2. ข้อมูลด้านพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยเรียนกวดวิชามาก่อนแล้ว (ร้อยละ 90.3) ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตร U-Focus (ร้อยละ 52.2) จำนวนวิชาโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 7 วิชา (ร้อยละ 61.2) ส่วนใหญ่เรียนวิชาคณิตศาสตร์ (ร้อยละ 100) เวลาเรียนเฉลี่ยต่อสัปดาห์ มากกว่า 12 ชั่วโมง (ร้อยละ 39.6) ค่าใช้จ่ายในการเรียนอยู่ที่ 20,000–30,000 บาทต่อปี (ร้อยละ 50.7) เรียนกวดวิชาเพื่อเตรียมสอบเข้าในมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 67.2) โดยตัวนักเรียนเป็นผู้เลือกที่จะกวดวิชาเอง (ร้อยละ 56.7) โดยรับทราบข้อมูลจากการที่โรงเรียนกวดวิชาเป็นเข้าไปแนะนำภายในโรงเรียน (ร้อยละ 60.4)

3. ข้อมูลด้านปัจจัยในการเลือกใช้บริการของโรงเรียนกวดวิชา รัชดาภิเษก จังหวัดเพชรบุรี รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1 กล่าวคือ

ปัจจัยลำดับที่ 1 ด้านผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X} = 4.07$ S.D. = 0.66) โดยมีข้อมูลที่สำคัญ 3 ลำดับแรกคือ 1. มีรายวิชาที่เปิดสอนครบถ้วน ($\bar{X} = 4.33$ S.D. = 0.59) 2. โรงเรียนมีภาพลักษณ์ที่ดีและน่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 4.15$ S.D. = 0.59) 3.

บุคลากร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ที่ให้ความรู้มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.12$ S.D. = 0.53)

ปัจจัยลำดับที่ 2 ด้านราคา ($\bar{X} = 3.84$ S.D. = 0.77) โดยมีข้อมูลที่สำคัญ 3 ลำดับแรกคือ 1. ค่าธรรมเนียมสามารถผ่อนชำระได้ ($\bar{X} = 4.07$ S.D. = 0.62) 2. มีความคุ้มค่าทางด้านราคาเหมาะสมกับคุณภาพ ($\bar{X} = 3.98$ S.D. = 0.8) 3. ระยะเวลาในการชำระเงินมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.97$ S.D. = 0.57)

ปัจจัยลำดับที่ 3 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ($\bar{X} = 3.98$ S.D. = 0.71) โดยมีข้อมูลที่สำคัญ 3 ลำดับแรกคือ 1. มีการให้บริการข้อมูลและสามารถติดต่อได้ทางอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 4.22$ S.D. = 0.62) 2. มีสามารถติดต่อ อาจารย์ผู้สอน , เจ้าหน้าที่ ได้โดยตรง ($\bar{X} = 4.19$ S.D. = 0.66) 3. มีการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารและการนำเสนอบริการที่ทั่วถึง ($\bar{X} = 4.16$ S.D. = 0.61)

ปัจจัยลำดับที่ 4 ด้านการส่งเสริมการขาย ($\bar{X} = 4.14$ S.D. = 0.60) โดยมีข้อมูลที่สำคัญ 3 ลำดับแรกคือ 1. มีการจัดแนะแนวการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = 4.22$ S.D. = 0.48) 2. ศูนย์กวดวิชามีความสัมพันธ์ที่ดีกับสังคม ($\bar{X} = 4.21$ S.D. = 0.54) 3. อาจารย์และโรงเรียน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับ นักเรียนและผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.17$ S.D. = 0.67)

ปัจจัยลำดับที่ 5 ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.24$ S.D. = 0.61) โดยมีข้อมูลที่สำคัญ 3 ลำดับแรกคือ 1. มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 4.3$ S.D. = 0.55) 2. คณะอาจารย์มีบุคลิกภาพและภาพลักษณ์ที่ดี ($\bar{X} = 4.28$ S.D. = 0.55) 3. มีความพอใจต่อระดับการศึกษาของอาจารย์ ($\bar{X} = 4.26$ S.D. = 0.6)

ปัจจัยลำดับที่ 6 ด้านกระบวนการให้บริการ ($\bar{X} = 4.29$ S.D. = 0.61) โดยมีข้อมูลที่สำคัญ 3 ลำดับแรกคือ 1. มีให้คำแนะนำในการรับสมัคร การสอบตรง โควตา การสอบสัมภาษณ์ ($\bar{X} = 4.34$ S.D. = 0.52) 2. พาไปสอบตรงและสอบสัมภาษณ์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ($\bar{X} = 4.31$ S.D. = 0.65) 3. มีช่องว่างและขนม ให้บริการ ($\bar{X} = 4.30$ S.D. = 0.64)

ปัจจัยลำดับที่ 7 ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ($\bar{X} = 4.09$ S.D. = 0.7) โดยมีข้อมูลที่สำคัญ 3 ลำดับแรกคือ 1. การแต่งกายของอาจารย์ มีความเหมาะสม สวยงาม ($\bar{X} = 4.28$ S.D. = 0.60) 2. ความสะอาดและการให้บริการของน้ำดื่มที่เพียงพอ ($\bar{X} = 4.27$ S.D. = 0.59) 3. ความสะอาดของห้องน้ำ ($\bar{X} = 4.14$ S.D. = 0.72)

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรียนในโรงเรียนรัฐบาล แผนการศึกษาวิทย์-คณิต ผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ที่ 3.00 - 3.49 ซึ่งขัดแย้งกับไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2545) พบว่าส่วนใหญ่ผลการเรียนเฉลี่ย 3.51-4.00 ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ การศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยของครอบครัวอยู่ที่ 10,000-20,000 บาทต่อเดือน

พฤติกรรมการกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนในโรงเรียนกวดวิชา รัชดาวิทยา จังหวัดเพชรบุรี ส่วนใหญ่พบว่า เคยกวดวิชามาก่อนแล้ว โดยเรียนในหลักสูตร U-Focus เป็นส่วนใหญ่ โดยเฉลี่ยเรียนเป็นจำนวน 7 วิชา วิชาที่เรียนมากที่สุดคือ คณิตศาสตร์ โดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มตัวอย่างเรียนมากกว่า 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งขัดแย้งกับสาลีณี คันธระ (2550) พบว่าเวลาเรียนเฉลี่ยอยู่ที่ 6-10 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์

จากการสำรวจปัจจัยการใช้บริการโรงเรียนกวดวิชา รัชดาวิทยา จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ปัจจัยด้านการให้บริการของอาจารย์และพนักงานมีผลมากที่สุด เนื่องจากปัจจุบันมีโรงเรียนกวดวิชาหลากหลายโรงเรียนให้เลือกซึ่งในแต่ละโรงเรียนก็มีผู้สอนที่มีความรู้ไม่แตกต่างกันมากจึงทำให้เกิดการแข่งขันกันในรูปแบบอื่น ๆ แทนการแข่งขันในเรื่องการให้ความรู้ รองลงมาคือปัจจัยด้านบุคลากร ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านสถานที่ และด้านราคาตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านการให้บริการมีความสำคัญมากในการเลือกสถานที่กวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกวดวิชา จึงควรพัฒนาการให้บริการให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มมากขึ้นของนักเรียน ที่ต้องการการให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยเรื่องนี้

การศึกษาถึงพฤติกรรมการเลือกเรียนในโรงเรียนกวดวิชา ทำที่โรงเรียนกวดวิชา รัชดาวิทยา จังหวัดเพชรบุรี หากมีการศึกษาประเด็นต่างๆ ก็จะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมที่แท้จริงของนักเรียนมากขึ้น เพื่อให้การศึกษาในเรื่องนี้มีขอบเขตที่กว้างขึ้น ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในนักเรียนที่เรียนกวดวิชาให้มากขึ้น และจะศึกษาในโรงเรียนกวดวิชาที่อื่น เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับกลุ่มนักเรียนที่เรียนกวดวิชา จังหวัดเพชรบุรี เพราะเรื่องของการเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัยกันเพิ่มขึ้นซึ่ง สะท้อนให้เห็นว่ามีการแข่งขันสูงในการเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย เนื่องจากทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อมหาวิทยาลัยว่าทุกมหาวิทยาลัยไม่ได้มีมาตรฐาน และคุณภาพที่เท่าเทียมกัน จึงแข่งขันกันสอบเข้าเพียงไม่กี่แห่ง ซึ่งจะส่งผลให้การกวดวิชาเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้ง เจ้าของโรงเรียนกวดวิชา ผู้เรียนกวดวิชา และ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนกวดวิชา พร้อมทั้งตรวจสอบดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อไม่ให้เป็นการหลอกลวง และเอาัดเอาเปรียบผู้บริโภค และปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ได้มาตรฐาน จูงใจให้นักเรียนตั้งใจเรียนในห้องเรียน ไม่น่าเบื่อ เน้นให้นักเรียนได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

บรรณานุกรม

- ก้านทิพย์ ชาติวงศ์. 2539. **โรงเรียนกวดวิชา**. วารสารกองทุนสงเคราะห์การศึกษาเอกชน ปีที่ 7 ฉบับที่ 64 (สิงหาคม) เจริญพร แก้วละเอียด และคณะ. 2544. **ค่านิยมที่มีผลต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย**. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- ประยูร ศรีประสาธน์. 2530. **องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดการกวดวิชา**. วารสารการศึกษาแห่งชาติปีที่ 21 ฉบับที่ 2 (ธ.ค.-ม.ค.2530)
- พจน์ สะเพียรชัย. 2526. **การศึกษากับการพัฒนาเยาวชน**. วารสารการศึกษาแห่งชาติ.
- พอดู สุวรรณทัต . 2530. **โรงเรียนเอกชนประเภทกวดวิชา**. วารสารการศึกษาแห่งชาติปีที่ 21 ฉบับที่ 2 (ธ.ค.-ม.ค. 2530)
- ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. 2546. **การกวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย**. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของคุรุสภา.
- วัน เดชพิชัย. 2535. **คู่มือการวิจัยและประเมินโครงการทางการศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์**. ปัตตานี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สาลินี คันธวะ. 2550. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเรียนกวดวิชา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง**. ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อภิชัย พันธเสน. 2530. **กวดวิชา : เหตุและผลที่จะเกิดขึ้น**. วารสารการศึกษาแห่งชาติปีที่ 21 ฉบับที่ 2 (ธ.ค.-ม.ค. 2530)